ρά σκεύη καὶ κοσμήματα ποὺ βρέθηκαν ἀπὸ τοὺς θησαυροθῆρες στὰ παλιὰ μοναστήρια καὶ στὶς πριγκηπικὲς κατοικίες τῶν εὐνοουμένων τοῦ Τσάρου.

Ἡ δρᾶσις τῶν θησαυροθηρῶν δὲν περιορίζεται μόνο μέσα στὴ Ρωσσία. Οἱ μυστηριώδεις πράκτορες τῆς Γκεπεοῦ τὶς περισσότερες φορὲς ἀρχίζουν τὶς ἔρευνές τους ἀπὸ τὶς πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης, ὅπου ἔχουν καταφύγει οἱ Ρῶσσοι εὐγενεῖς. Εἶνε δὲ πολὺ εὔκολο νὰ ἀντέψῃ κανεὶς ποιὰ εἶνε ἡ μέθοδος τῆς ἐργασίας τους. Οἱ πράκτορες τῆς Γκεπεοῦ ἀνακατεύονται μὲ τὰ περιβάλλοντα τῶν Ρώσσων πρόσφυγων, πλησιάζουν τοὺς ἐξόριστους ἀριστοκράτες, γίνονται φίλοι τους καὶ σιγὰ-σιγὰ μαθαίνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ μυστικά τους, ὅ,τι δηλαδὴ εἶνε σχετικὸ μὲ τὸ θησαυρό τους ποὺ βρίσκεται θαμμένος κάπου, ἐκεῖ κάτω στὴν Ἁγία Ρωσσία...

Μιὰ τέτοια ἀκριβῶς ἦταν κ' ἡ τραγικὴ περιπέτεια τοῦ βαρώνου Ὀρίκωφ, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους Ρώσσους εὐγενεῖς, ποὺ ἔκρυψε ὅλους τοὺς θησαυρούς του μόλις ξέσπασε ἡ ἐπανάστασις, σὲ μιὰ μυστικὴ κρύπτη τοῦ πύργου του ποὺ βρίσκεται στὰ περίχωρα τῆς Πετρουπόλεως κ' ἔπειτα, μεταμφιεσμένος καὶ μ' ἕνα πλαστὸ διαβατήριο, κατώρθωσε νὰ περάσῃ τὰ σύνορα καὶ νὰ καταφύγῃ, ὕστερα ἀπὸ ἀνεκδιήγητες περιπέτειες, στὸ φιλόξενο Παρίσι. Ὁ βαρῶνος Ὀρίκωφ τότε βρῆκε μιὰ θέσι γραμματέως σ' ἕνα μεγάλο ξενοδοχεῖο τῆς λεωφόρου τῶν Ἠλυσίων καὶ θὰ ζοῦσε ἥσυχα, ἂν δὲν τύχαινε μιὰ μέρα νὰ γνωρίσῃ ἕναν ἄλλο Ρῶσσο ἐξόριστο ἀριστοκράτη, τὸν πρίγκιπα Μικαὴλ Γκραλιτσὶν καὶ νὰ συνδεθῇ μαζύ του μὲ μιὰ ἀδελφικὴ φιλία. Ὁ πρίγκηπας Γκραλιτσὶν εἶχε κατωρθώσει, ὅπως τοῦ ἔλεγε, νὰ ἐξατατήσῃ τὴ Ρωσσικὴ Πρεσβεία, ὅτι εἶχε προσχωρήσει στὸν κομμουνισμὸ κι' ὅτι δεχότανε νὰ γίνῃ κατάσκοπός της. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο λοιπὸν θὰ μποροῦσε νὰ ξαναγυρίσῃ γιὰ λίγο καιρὸ στὴ Ρωσσία γιὰ νὰ προλάβῃ τὰ κρυμμένα κοσμήματά του καὶ νὰ καταφύγῃ πάλι στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ τὸν ἐνοχλήσουν διόλου οἱ Μπολσεβῖκοι.

Αὐτὰ τὰ λόγια ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωσι στὸ βαρῶνο Ὀρίκωφ, ποὺ δὲν δίστασε νὰ ἐξομολογηθῇ στὸν «ἀδελφικό» φίλο του τὰ μυστικά του καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ βρῇ κανένα τρόπο νὰ τὸν πάρῃ κ' αὐτὸν μαζύ του στὴ Ρωσσία. Ὁ πρίγκηπας Μικαὴλ Γκραλιτσὶν κατάφερε τότε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν Πρεσβεία ἀκόμη ἕνα διαβατήριο γιὰ τὸ βαρῶνο Ὀρίκωφ, μὲ τὴν πρόφασι ὅτι τὸν ἤθελε ὡς βοηθό του κ' ἕνα ὡραῖο πρωῒ οἱ δυὸ ἐξόριστοι πάτησαν πάλι τὸ πόδι τους στὴν Πετρούπολι. Ὁ Γκραλιτσὶν δὲν ἄργησε διόλου νὰ βρῇ τὰ κοσμήματά του καὶ νὰ τὰ δείξῃ ὁλόχαρος στὸ φίλο του, πρᾶγμα ποὺ ἀνάγκασε τὸ βαρῶνο Ὀρίκωφ νὰ ἐπισπεύσῃ κ' αὐτὸς τὶς ἔρευνές του στὸν πύργο του. Ἕνα βράδυ λοιπόν, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ φίλο του Γκραλιτσὶν, μπῆκε κρυφὰ στὴν προγονικὴ κατοικία του καὶ φυσικὰ βρῆκε ἀμέσως τὸ θησαυρό του ποὺ τὸν εἶχε κρύψει, ὅπως εἴπαμε, σὲ μιὰ μυστικὴ μερὶὰ τοῦ πύργου του. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ παρουσίαζε στὸ θαμπωμένο σύντροφό του τὰ βαρύτιμα κοσμήματά του καὶ τὰ ὑπέροχα διαμάντια του, εἶδε νὰ περικυκλώνεται ἄξαφνα ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς Γκεπεοῦ, τὰ ὁποῖα τὸν συνέλαβαν ἀμέσως καὶ τὸν τουφέκισαν ὡς προδότη! Ὅσο γιὰ τὸ μυστηριώδη πρίγκηπα Μικαὴλ Γκραλιτσὶν, καταλαβαίνει βέβαια κανεὶς ὅτι δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο, παρὰ ἕνας ἐπιδέξιος θησαυροθῆρας ποὺ εἶχε καταφέρει νὰ παρασύρῃ ὡς τὴ Ρωσσία τὸ βαρῶνο Ὀρίκωφ γιὰ νὰ τοῦ ξεθάψῃ ὁ ἴδιος τὸ θησαυρό του!

* * *

Πιὸ τυχερὸς ὡστόσο στάθηκε ὁ κόμης Σουφκῶφ ποὺ εἶχε καταφέρει νὰ ξαναγυρίσῃ στὴ Ρωσσία γιὰ νὰ πάρῃ τὸ θησαυρό του, ἕνα θησαυρὸ ἀπὸ δέκα ἑκατομμύρια χρυσᾶ ρούβλια ποὺ βρισκότανε στὰ περίχωρα τοῦ Τόμσκ. Ὅταν ὅμως ἔφτασε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, εἶδε κατάπληκτος ὅτι ὁ θησαυρός του εἶχε κάνει φτερά! Ἀπὸ τὶς διηγήσεις τότε τῶν χωρικῶν, κατάλαβε ὅτι τὸν εἶχαν κατακλέψει τὰ ὄργανα τῆς Γκεπεοῦ κ' ἀπελπισμένος πῆρε μιὰ νύχτα τὴν ἀπόφασι ν' αὐτοκτονήσῃ. Μὰ κάποιο μυστηριῶδες χέρι ἄρπαξε τὸ πιστόλι του ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει δίπλα του ἀπάνω στὸ τραπέζι κι' ἔτσι τὸν ἔσωσε τὴν τελευταία στιγμή. Ὁ μυστηριώδης αὐτὸς σωτῆρας του ἦταν ἕνας παλιὸς ὑπηρέτης του ποὺ εἶχε γίνει τώρα Μπολσεβῖκος, δίχως νὰ ἔχῃ πάψῃ ν' ἀγαπᾷ τὸν κόμητα Σουφκῶφ. Κι' ὁ Ρῶσσος εὐγενὴς κατώρθωσε μὲ τὴ βοήθειά του νὰ περάσῃ πάλι κρυφὰ τὰ σύνορα καὶ νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ Βερολῖνο, εὐχαριστημένος τέλος ποὺ εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὰ νύχια τῆς Γκεπεοῦ.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι αὐτὸ τὸ καινούργιο ἐπάγγελμα ποὺ ἔχει δημιουργηθῆ σήμερα στὴ Σοβιετικὴ Ρωσσία, εἶνε ἴσως τὸ μόνο, ὅπως λένε οἱ ξένοι δημοσιογράφοι, ποὺ κάνει τὴν Κρατικὴ Τράπεζα τῆς Μόσχας κυριολεκτικὰ νὰ θησαυρίζῃ...

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὁ Τριστὰν Μπερνὰρ ἠθοποιός! Πῶς τὰ ἐβαλάσσωνε. Ἡ καλωσύνη τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου. Γιὰ νὰ μὴ στοιχίσῃ τὸ γεῦμα. Ὁ βραδύγλωσσος δικηγόρος. Ἡ ἀπεναντιὰ τοῦ Δουμᾶ κτλ.

Ὁ γνωστὸς Γάλλος θεατρικὸς συγγραφεὺς Τριστὰν Μπερνὰρ, τοῦ ὁποίου τὶς ἑξῆντα κωμῳδίες ἔχουν χειροκροτήσει καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὅταν ἐπαίχτηκαν ἀπὸ διαφόρους ἀθηναϊκοὺς θιάσους, ἔχει τὴ συνήθεια νὰ παίξῃ κι' ὁ ἴδιος πότε-πότε, στὰ ἔργα του, χωρὶς, ἐννοεῖται, νὰ θυσιάσῃ τὴ μακριὰ γενειάδα του. Παίζοντας ὅμως, μεταβάλλει πολλὲς φορὲς προχείρως τὸ κείμενο τῶν ἔργων του, προσθέτει ἀστεῖα, ἀφαιρεῖ φράσεις κ' ἔτσι μπερδεύει τοὺς ἠθοποιούς, ποὺ παίζουν μαζύ του.

Μιὰ φορά, παίζοντας, ἄλλαξε τόσο τὴ σκηνὴ ἑνὸς ἔργου του, ὥστε ὁ συνομιλητής του, ἕνας νέος ἠθοποιός, τάχασε καὶ δὲν μποροῦσε νὰ συνεχίσῃ τὸ ρόλο του.

Ὁ Τριστὰν Μπερνὰρ, καταλαβαίνοντας τὸ πάθημά του καὶ θέλοντας νὰ τὸν βοηθήσῃ, τὸν ρώτησε:

—Λοιπόν, τί ἔλεγες, φίλε μου;

—Ποῦ νὰ θυμηθῶ τώρα τί ἔλεγα, κύριε Μπερνὰρ, ὕστερ' ἀπὸ τὸ θαλάσσωμα ποὺ ἔκαμες στὸ ἔργο σου; Ὅπως τάκαμες, ξεμπλέξε τὰ μυαχός σου! εἶπε θυμωμένα ὁ ἠθοποιὸς κ' ἐρώτησε στὰ παρασκήνια, ἀφήνοντας στὴ σκηνὴ μόνο του τὸν συγγραφέα, μ' ἀνοχτὸ τὸ στόμα!..

* * *

Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος Φίλιππος ἦταν πολὺ ἁπλὸς στοὺς τρόπους του καὶ ἐξαιρετικὰ καλόβολος. Μιὰ φορά, ποὺ ἐπεσκέφθηκε μιὰ πόλι τῆς Νορμανδίας, εὐχαριστήθηκε τόσο ἀπὸ τὴν προσφώνησι τοῦ δημάρχου, ὥστε, γιὰ νὰ τοῦ ἐκδηλώσῃ ζωηρότερη τὴν εὐαρέσκειά του, τὸν ἐκάλεσε σὲ γεῦμα.

— Τὴν ἄλλη Δευτέρα (δηλαδὴ μετὰ ὀχτὼ ἡμέρες), σᾶς περιμένω, κύριε Δήμαρχε, στὸ Παρίσι νὰ φᾶμε μαζύ, τοῦ εἶπε.

— Μεγάλη μου τιμή, Μεγαλειότατε, ἀπάντησεν ὁ ἀφελὴς δήμαρχος, ἀλλὰ τὸ ταξεῖδι ὡς τὸ Παρίσι σταχίζει πολλὰ χρήματα, ἀσυγκρίτως ἀκριβώτερα ἀπὸ τὸ γεῦμα ποὺ θὰ μοῦ προσφέρετε...

— Καλά τότε, εἶπε γελῶντας καλοκάγαθα ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος, θὰ στείλω ἕνα ἀνακτορικὸ ἁμάξι νὰ σᾶς φέρῃ κ' ἔτσι ἡ τιμὴ ἑνὸς βασιλικοῦ γεύματος δὲν θὰ σᾶς στοιχίσῃ τίποτε!..

* * *

Ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος ἔζοῦσε πολὺ ἁπλᾶ στὸ Παλάτι, χωρὶς τὴν πολυτέλεια τῶν παλαιῶν βασιλέων, διατηρῶντας λίγους ὑπηρέτες. Κι' ὅταν ἀκόμη ἔδινε στὸ Παλάτι ἐπίσημα γεύματα, δεξιώσεις κλπ., ἐνοίκιαζε γιὰ μιὰ βραδειὰ σερβιτόρους ἀπὸ τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα.

Μιὰ βραδειά, μετὰ τὸ γεῦμα, ἕνας τέτοιος σερβιτόρος ἐπῆρε μιὰ ψημένη πέρδικα καὶ τὴν ἔκρυψε στὴν πίσω τσέπη τοῦ φράκου του, σὲ κάποια στιγμὴ ποὺ νόμιζε πὼς δὲν τὸν βλέπει κανείς.

Ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος ὅμως τὸν εἶδε καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ βρέθηκε κοντά του, τοῦ ψιθύρισε:

—Κρύψε καλά, παιδί μου, τὴν πέρδικα στὴν τσέπη σου! Τὰ πόδια ἐξέχουν ἔξω καὶ φαίνονται. Θὰ σὲ ἰδῇ κανένας καὶ θὰ βρῇς τὸ μπελλᾶ σου!

Κόκκαλο ὁ σερβιτόρος!..

* * *

Ὁ Τριστὰν Μπερνὰρ ἦταν κάποτε μάρτυς σὲ μιὰ δίκη καὶ περιμένοντας τὴ σειρά του νὰ ἐξεταστῇ ἀνιπυσυνοῦσε, γιατὶ εἶχεν ἄλλου δουλειά. Ἔγινεν ἰδίως ἔξω φρενῶν μ' ἕναν δικηγόρο, ὁ ὁποῖος δὲν ἔφτανε ποὺ ἔλεγε πολλά, ἀλλὰ ἦταν καὶ βραδύγλωσσος κ' ἔκανε μισὴ ὥρα νὰ προφέρῃ κάθε συλλαβή. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ δικηγόρος αὐτὸς σηκώθηκε πάλι καὶ εἶπε:

—Κυ... Κυ... Κυ... Κυ... Κύριε Π.... π.... π.... π....ρόεδ..... δ.... δ.... δρε, π.... π.... π.... π.... ὅρκω... κ.... κ... καλῶ, ζητ.... τ.... τ.... τῶ τ.... τ.... τ.... τ.... τὸ λόγο... τ.... ι.... τ.... τώρα ἀμ.... μ.... μέσως....

—Ὁ πρόεδρος ἀμέσως σοῦ δίνει τὸ λόγο, ἤλιθιε, ἐσὺ ἀργεῖς νὰ τὸν πάρῃς! ἐφώναξε ἔξω φρενῶν ὁ Τριστὰν Μπερνάρ.

* * *

Ὁ Γάλλος δραματικὸς συγγραφεὺς Ρομὰν Κοσλὺς πῆγε κάποτε στὴν κηδεία μιᾶς ἐπαρχιώτισσας γερονταυάρης, ὀνομαστῆς γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀσχημιά της. Βλέποντας δὲ πολὺ κόσμο, ἰδίως ἄνδρες στὴν κηδεία, εἶπε:

—Τὴν ἄτυχη τὴν κατέλλα! Τώρα ποὺ τὴν ἐπῆραν ξοπίσω τόσοι ἄνδρες, αὐτὴ δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ τοὺς ἰδῇ!...